

GAZETĂ TRANSILVANIEI.

„Gazet'a" ese de 2 ori; Joi'a si Dumineca'; Foi'a, candu concedu ajutoriale. — Pretiul: pe 1 anu 10 fl., pe $\frac{1}{4}$ 3 fl. v. a. Tiere esterne 12 fl. v. a. pe unu anu seu $2\frac{1}{2}$ galbini mon. sunatòria.

Anulu XL.

Se prenumera la postele c. si r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cruceri v. a. Tacs'a timbrala à 30 cr. val. austr. de fia-care publicare.

Nr. 87.

BRASIOVU, 18|6 Novembre

1877.

Resbelulu.

Brasiovu, in 17 Novembre n.

Cum ii merge lui Osman-pasi'a? Are inca provisuni seu nu? Ce va intreprinde elu cu șteaua? Aceste intrebari se ventilează astazi din toate partile si in toate variatiunile. Precandu cele mai multe sciri confirmă, ca in taber'a turcescă dela Plevn'a domnesce mare seracia, ca din caus'a acésta numerulu desertorilor din armat'a lui Osman crescă pe di ce merge, se mai gasescu corespondenti turcofili, cari toate le vedu in lumin'a cea mai favorabila. Unul dintre acesti'a a fostu atatu de umoristicu si telegrafă la unu diuariu in Londonu, ca a venit cu ochii sei pascendu la Plevn'a nu mai putin de 6000 vite cornute. Déca fantasi'a acestui turcolatu mocalitu va cresce proportiunatu omu ceti inca minuni despre abundanti'a ce ar' vea ștea lui Osman in toate bunatatile paradisului romescu. Déca ar' fi asia nu ar' domni atatu de mare ingrigire la Constantinopolu, ca Osman-pasi'a nu-o se mai potă scapă prin nici o parte si va se fia silitu a capitulă.

Russii se fi tramsu unu parlamentariu la Osman-pasi'a, carendu-i că se capituloze, er' Osman si respunsu, ca nu capitulează de șreice inca n'a facutu totu cei dictéza onoreea militara. Acésta, déca s'ar' adeveri, ar' fi unu semnu, ca situatiunea generalissimului din Plevn'a inca nu e atatu de desesperata, seu ca, ce e multu mai probabilu, va incerca se strabata pe undeva lineele russo-romane. In toata press'a se discuta siansele possibile ale mei asemenea incercari. „Daily News" nu crede, a lui Osman ii va succede a esii din Plevn'a. Russii si romanii au construitu giuru imprejurui trei ronduri de sianturi bine fortificate cari comunica intre sine prin telegrafu, si incatuitu ori-ce punctu ar' fi atacatu, indata se potu concentră trupe de ajunsu spre alu operă. Numai nöptea ar' potă concentră Osman trupelor sale, déci liniiile romano-russe sunt pazite si nöptea cu mare bagare de séma si asia nu-i romane lui Osman nici o sperantia de scapare. Prin ocuparea muntelui Verde de catra corpulu lui Skobelev cerculu de impresurare a devenit si mai strinsu. In nöptea de 10 spre 11 turci au incercat a treia ora a luă acea positiune cu assaltu, inse au fostu respinsi cu mari perderi.

In unele foi s'a scrisu, ca armat'a romana nu ar' mai operă de sinesi, ca ar' fi fostu imbucatata si amestecata printre cea russesca. Acuma vine chiaru „Pester Lloyd" si constata, ca in adeveru armat'a romana nu a incetat de a forma unu corp de armata de sine statutoriu. Alta este inse dorerea, ce ar' aveau-o romanii, dice numit'a fóia. In cercurile din Bucuresci ar' fi facutu adeca o impressiune forte rea impregiurarea, ca in buletinile oficiale russesci sunt ignorante faptele bellice ale armatei romane. Adeverat, ca in privint'a acésta a russii nu s'au aratatu prea generosi. Buletinul tramsu dupa luarea Grivitzei este unu viu document despre acésta. Acolo russii vorbeau numai de participarea unui singuru batalionu romanu, precandu in adeveru Grivitz'a a fostu luata de optu batalioane romane si cele trei batalioane russesci au jocat unu rol secundariu. Singur'a data, candu cu respingerea atacului romanu dela 19 a vorbitu buletinul oficialu russescu mai multu despre romani. Acuma inse pare, ca s'a schimbaturu, ca-ci telegramulu de mai la vale alu marului duce inregistréza apriatu unele succese ale romaniloru.

„Monitoriulu oficialu" publica telegramele urmatorie:

Poradim, 13 Novembre 1877. Eri Luni, M. S. Monitoriulu a visitatu arip'a drépta a armatei romane, ale carei ante-posturi ocupaseră in nöptea trecuta nisice noui positiuni, apropiandu-se

astu-feliu multu de retransiamentele inimicului. Totulu merge bine.

Telegram'a marelui duce Nicolae:

Bogot'a, 13 Novembre 1877. Corpulu de armata detasiatu alu lui Czarevici nu a avutu decat uafaceri de ante-posturi. La 28, trei taboare au inceputu o miscare agresiva in spre Polamarc'a si 7 escadrone in spre Markioi, inse dupa cateva loviturii de tunuri, s'au retrasu. Turci intaresc toate positiunile loru cu cea mai mare ingrigire, si se fortifica in fața Calarasiului. In noaptea de 30 spre 31 Octobre, romanii au ocupatu fora de nici o perdere, inaltimea de dinaintea riului Bivular-Sassu(?) si ei redica noui baterii pe lini'a dela Dolni-Metropol in fața muntelui Opanetz.

Revist'a politica.

Brasiovu, in 16 Novembre n.

Pe lenga cestiunea de vama si de comerciu este proiectul legiei de banca, care ocupa astazi mai multu toate cercurile politice din monarchia. In camere din Budapest'a s'a primitu cu puçine si neinsemnate modificari acestu proiectu si in desbaterea speciala. Se prevedea, ca legea de banca nu va intempiñă din partea maghiarilor vreo opositiune mai serioza, déci cu atatu mai multu se asteptă, ca va fi combatuta aspru in senatulu imperialu din Vien'a. Asia s'a si intempiñat. In 13 Nov. c. s'a inceputu desbaterea legei de banca in parlamentulu cisalitanu. Dupa referendumul majoritatii Dr. Giskra a luat cuventul celu d'antai br. de Kellersperg contra proiectului, dicindu, ca si in anul 1867, candu s'a plamadit dualismulu, elu a fostu primulu, care fu provocat de contele Beust se intre in ministeriu, déci a refusat, pentru ca nu s'a potutu niciodcumu invoi cu conditiunea, ce i s'a pus, ca pactul cu Ungari'a, cumu era preparat, trebuie se se primăscă.

„Eu am cerutu atunci — dise Kellersperg — că si parlamentulu nostru se fia asultatul asupra propositiunilor ungare, si asia se ajungemu la unu compromissu (aplauso!) Ve aduceti aminte domnilor de cuvintele repausatului conte Auersperg, care c'unu patriotismu adeverat austriacu a esclamatu: ca numai unui strainu (Beust) ia fostu cu potintia a rupe Austri'a in doue (viu aprobari si aplause din toate partile) si ca nu s'a gasit nici unu austriacu, care se esecute acestu opu." (Aplause prelungite.) — Cuvintele aceste introducatore ale unui matadoru austriacu, care a fostu chiamat la ministeriu de repetitive ori in 1867 si 1871 si care se astăpta se fia inca chiamat, sunt de mare insemnitate in momentele critice de fața si aplausele ce le-au intempiñat in camera, sunt unu documentu mai multu despre nemultumirea, care domnesce in Austri'a asupra consecuentielor pactului dualisticu. „Voiti se introducei dualismulu si in banca, déci nu vedeti, ca acesta va fi numai spre detrimentulu Austriei, ca espuneti banc'a nostra buna, solida, care este fundata cu banii nostri, unei totale maghiarisari? Ungurii voru tipari la bani de chartisia. Cine le va rescumperă notele? Candu vomu ajunge a ne regulă valut'a? — Pe calea acésta niciodata", dise br. Kellersperg. Cuventarea lui a facutu mare sensatiune in Vien'a, ca-ci se crede, ca a fostu unu cuventu-programu alu viitorului ministru. Si in adeveru, br. Kellersperg are astazi siansele cele mai mari de a fi chiamat din nou la guvernul, cu toate ca, seu tocmai pentru ca are „idei inechite austriace-centralistice", cumu dicu foile dualistiloru.

Resultatulu desbaterei legei de banca in parlamentulu din Vien'a inca nu luu cunoscemu, déci nu ne indoimu, ca va fi primita in fine si acolo de catra majoritate. „Ce timpuri credeti ca vomu ajunge peste alti dieci ani, déca veti accepta

din nou unu pactu, care ne este strictiosu si pe care nu'l voim?" La intrebarea acésta a deputatului Fuchs va respunde numai istoria. Dualistii primesc legea in urm'a pressiunii parlamentare, déci nici unii nici altii nu sunt multumiti cu ea. „Pesti Napló" a inceputu dejă se predica caderea apropiata a lui Tisza Kálmán. Partitele opositiunale nemultumite cu resultatulu politicei guvernului, pe care ele o numesc „russescă" au inceputu a se apropiä mai multu un'a de alt'a cu scopu, cumu o spunu Kossuthianii pe fața, de a returna guvernul actualu. Evenimente mari interiore se prepara in ascunsu atatu in Cis- catu si in Transilvania.

Ce va fi dupa ce va cadé Plevn'a? Intrebarea acésta preocupa astazi toate cercurile diplomatice. Unii sunt de parere, ca dupa capitularea Plevnei Russi'a va fi aplecata a face pace, cei mai multi inse nu credu ca lucrul se va potă aplană atatu de lesne si iute. „Russii odata invingatori nu se voru opri la Plevn'a si Sof'a ci voru inainta mai departe spre Adrianopolu si Constantinopolu" acésta este convictiunea generala ce se exprima in press'a europena. Press'a oficioasa austro-ungara nu incéta cu toate aceste a trimitti in lumea larga, ca dupa caderea Plevnei voru urmă negociatiunile pentru pace. Omulu si mai cu séma omulu oficiosu este in totu-déun'a aplecatu a face prognosticul evenemintelor dupa cumu ii convine lui mai bine. Asia si in casulu de fața. Guvernul austro-ungaru a fostu dela inceputu celu mai mare contrariu alu resbelului de fața, nu l'a voit niciodata e déci prea naturalu candu doresce că se 'lu véda de se potă cu o di mai inainte finit.

S'a formatu déci si o idea ficsa in cercurile guvernamentale austro-ungare, ca pacea va urmă dupa infrangerea Plevnei. Totu ce vorbesce in contra acestei „sigure" combinatiuni, se desminte cu toata energi'a propria organelor inspirate. Astfelii fù desmintita cutediat'a scire, ce o latira neimpatatiilor turcofilii dela „Egyetertés" despre apropiat'a interventiune a monarchiei nostru. Armat'a, diceau ei, se va mobilisá in data dupa luarea Plevnei, unu corpu de armata se va concentră la frontier'a Romaniei in giurul Brasiovului, er' alte doue corpuri voru ocupá Bosni'a si Herzegovin'a. Tote aceste se se fi decisu in consiliul de resbelu din Budapest'a, la care ar' fi fostu chiamat archiducele Albrecht s. a. „Egyetertés" a octroatu aci Austro-Ungariei unu planu de actiune, care ar' returna toate combinatiunile de pace ale oficioilor, pentru aceea s'au grabit ucesti'a a desminto categoricu toate scirile relative la o mobilisare. „Montags-Revue" ne asigura, ca archiducele Albrecht, ministrul de resbelu si sieful statului majoru s'a dusu la Budapest'a numai spre a se consultá asupra armarii fortaretilor cu tunuri Uchatius, déci n'a avutu nici unu altu scopu, dupa aceea adauge: „In situatiunea politica nu s'a schimbatu nimicu pentru Austro-Ungari'a. Nimicu nu s'a intemplat ce ar' potă face pe monarchia se ésa din reserv'a ei de pana acuma. Cabinetul vienesu ori-catul ar' regretă resbelulu russo-turcescu, totusiu pune pretiulu celu mai mare pe aceea că se remana localisatu, ca-ci acésta va usiurá forte multu si mediulocirea de pace." Refrenul tuturor dorintielor oficioase este déci pace, catu mai grabnica pace! Ei se cutremura de ide'a unei incurcaturi generali, care ar' trage si pe monarchia nostra in virjeju resbelului.

„Montags-Revue" este in pozitie de a ne impartasi si conditiunile verisimile de pace, ce le va pune Russi'a — totu dupa caderea Plevnei. — Ele se fia aceste: „Serbi'a si Muntenegrul se se mai mareasca, Romani'a se devina cu totulu independenta; Bulgari'a, Bosni'a si Herzegovin'a se fia autonome c'unu guvern si cu-o administratiune chrestina; fortaretilor bulgare se fia evacuate; in locul unei desdaunari de resbelu se se dé Russiei pasialiculu Erzerum (din Asia)."

Discursulu lordului Beaconsfield rostitu la banchetulu primariului din Londonu, nu a multumit nici pe turcofili, ca-ci primulu ministru englesu nu promite nici unu pasu energetic in favorulu Turciei, nici pe russofili, pentru ca pretinde, că integritatea Turciei se fia inainte de tóte conservata si se accepte reformele turcesci. Prin acésta, dice diuariulu „Nord“, a incuragiatus numai pe turci că se se tinea mortisius de programulu loru, condamnatu de tóta Europ'a; cuventarea lui Beaconsfield pote se contribui numai la traganarea resbelului de față. Foile prusso-germane combatu inca aspru cuventarea ministrului englesu, care vorbesce totu numai de „interessele Angliei“, fara de a le defini nici catu de puçinu. Attitudinea Angliei dupa parerea generala a pressei europene nu e nicidecumu favorabilu pacei.

In Francia se incurca lucrurile totu mai reu. Mac-Mahon ambla cu ide'a de a dissolvă camer'a din nou. Nu se crede inse ca senatulu ii va va dă autorisatiunea. Situatiunea e forte periculosa. Ministrii cei vecchi sunt si astadi la guvern. Camer'a deputatilor a primitu dupa o cuventare a ducelui de Broglie si respunsulu lui Gambetta cu 320 voturi contra la 203 instituirea unei anchete parlamentare pentru cercetarea abusurilor comise cu ocasiunea alegerilor din urma.

Brasovu, 12 Novembre n. (A faceri municipali). Locitorii de nationalitate romana sunt strinsu obligati chiaru in propriulu loru interesu, a se occupa de afacerile interne mai multu că de cele esterne. Pana candu parlamentele si spargu capetele cu lucruri mari, noi se ne mai vedem si de ale nostre. Anulu se apropia catra fine, cu elu budgete noue si — alegeri noue municipali. Altii au si incepuntu a tiené cu o luna mai inainte conferentie private in afaceri de acestea; se facu coalitiuni, intrige, 6menii alerga dela unii pe la altii, cautandu fiacare se'si traga jaru la 6la sa. (Vedi Orasti'a, Seghisiór'a si in tóta tiér'a.)

Aci la noi s'au impartitu de multu proiectulu de budgetu alu noului comitatu numitu alu Brasiovului, in catu acela este subventionatu din thesaurulu statului. Acea subventiune se cuprinde in sum'a totala de 33,056 fl. 80 cr. v. a., care dupa proiectu se imparte asia:

Oficiulatulu municipale administrativu si orfanale, adeca platile normate pentru functionari	25,000.—
Adause accessorie la plati	600.—
Simbriile regulate ale servitorilor municipali	2450.—
Simbriile accessorie ale servitorilor municipali	572.30
Spese de cancelaria, incalditu si lumini	2636.50
Spese de drumu si diurne pentru functionari din gremiu	500.—
Spese estraordinarie si neprevediute	1098.—
Sum'a ca mai susu	33,056.80

Acesta ar' fi budgetulu comitatului pe anulu 1878. Nu s'ar' parea mare, din contra prea micu, deca vomu lua in consideratiune numerósele lipse si cerintie municipali, pe care nu le vedem figuranu in acestu conspectu. In totu casulu elu merita se fia luatu in cercetare exacta, mai alesu ca cass'a comitatului este forte seraca. — Pe a. 1877 spesele totali au fostu 46,572 fl.

Trecremu la proiectulu de budjetu alu cetatii Brasiovului pe a. 1878, carele astadata se impartii la membrii representanti ai comunei multu mai tardi decatul in alti ani, prin urmare nu poate dice nimeni, ca n'au avutu timpu de a'lui examina cu atatu mai virtosu, ca dela organisațiunea noua sfer'a de activitate a deregatorilor comunali s'au schimbatu forte intru atata, catu de ar' inviia patricianii cetatiei din timpulu „statutelor“ si alu „Punctelor regulative“ sasesci, ar' sta se se intorca érasi in mormentele loru. Atatu e de mare diferinti'a intre organisațiunea actuale si intre cea vechia, intre spiritulu predomnitoriu astadi intr'ensa si intre celu de odeniora.

Veniturile ordinarie anuale ale cetatiei Brasiovului curgu din 27 parti seu isvóra, éra estraordinarie pe anulu venitoriu numai din unu locu. Sum'a totala a veniturilor este proiectata de catra magistratulu cetatiei cu 373,772 fl. 72 cr.

Celu mai mare venitu (brutto) 'lu are acestu municipiu-cetate din exploatarea padurilor sale, adeca peste 100 de mii fl.; dupa aceea din accisa dela bere, spiritu si vinarsu 80,050 (!); dela accisa vinului 15,500; din arend'a curtilor si locurilor

allodiali situate pe la satele cate fusesera mai inainte supuse iobagesce cetatiei, numai 13,223; din regalile moriloru 18,086; din casele cetatiei chirii 21,399; din chirii ospelelor si carciunelor cetatiei 44,524; bonificare pentru cuartirele militarie dela erariu 11,208 fl. Restulu se implinesce din alte venituri mai mici pana la suma intréga. Observamu aci, ca venitulu cetatiei in anii mai de inainte se presentá multa mai micu, de es. pe a. 1870 numai cu 201,910 fl. 7 cr. v. a.; d'er' pe atunci nu era cumulate tóte veniturile intr'o singura cassa. De altmentrea se pare, ca unele ramuri ale economiei nostre municipale inca au trecutu prin reforme essentiali asiá, ca de es. pe anulu acest'a 1877 venitulu fusese urcatu la 321,928 fl. 34½ cr. v. a.; dela care suma in proiectulu nou pe anulu 1878 s'a si inaltiatu la 373,772 fl. 72 cr. Interessantu progressu!

Déra spesele cetatiei? Acele sunt asia de mari, in catu se inghite venitulu intregu pana la unu prisosu ce nu merita nici a fi memoratu, adeca de 69 fl. 64 cr. Aci érasi merita că se ie' ori-cine budgetele aniloru trecuti la mana, si se traga tabelle comparative. Noi nu avemu aici spatiu mai multu, decatul că se reproducem si cifrele principali ale speselor, pentru că se se védia, unde ese partea cea mai mare a veniturilor.

Plati anuali si cuartire pentru functionari magistratului 16,725 fl. v. a.; platile anuale si cuartire ale functionarilor dela tribunalulu (comisiunea orfaniloru) 3750 fl.; plati si cuartire pentru functionarii si servitorii politiei (capitania) 25,940 fl.; plati etc. pentru oficialii dela perceptatoratulu comunei (städt. Steueramt) 4900 fl.: plat'a unui fiscalu (advocatu) 1700 fl.; contabilii si casarii cetatiei 3480 fl.; personalu sanitariu (medicu etc.) 2400 fl.; economii cetatiei 4788 fl.; personalulu silvicultorilor 20,578 fl.; personalulu capellei de musica 5375 fl.; simbriile se vitoriloru 5560 fl.; alte remuneratiuni 1695 fl. 94 cr.; costumu pentru servitori 2507 fl. 65 cr.; pensiuni 8952 fl. 16 cr.; pensiuni seu plati de gratia (mila) 3312 fl. 50 cr.; recuisite de cancelaria, viatice, diurne, timbruri la 6800 fl.; reparaturile multoru obiecte 12,000 fl.; contributiuni la statu, aequivalente, contr. comunali etc. la 42,000 fl.; acsise la statu pe vinu 15,500 fl.; luminarea cetatiei 8000 fl.; curatirea ei 4650 fl.; reparaturile pavagliului 4500 fl.; reparaturile sioseleloru 6000 fl.; canale si fontani 3295 fl.; spesele exploatarei paduriloru 46,702 fl.; lemne date gratisi preste anu 20,877 fl. 63 cr. *) Pentru scopuri humanitarie sunt prevideute si pe anulu viitoriu sume frumosiele, precum: Subventiuni la scólele confessionali diverse 17,034 fl. 56 cr.; biserici 2386 fl.; ajutoriu caselor de saraci 3000 fl.; orfaniloru 1100 fl.; ologiloru si nepotintiosi 6848 fl.; subventiune anuala la spitalulu cetatiei 3150 fl.; pompieriloru 1695 fl. etc.: pavagliu nou in doue strade principali 14,000 fl.; regularile in Brasiovu-vechiu 14,360 fl.; drumu prin munte la asia numit'a Poiana 2000 fl.; spargerea muriloru cetatiei in strad'a funariloru spre a deschide drumu 1000 fl.; luarea planului cetatiei 1000. fl. Mai sunt si alte spese considerabili destule, necessarie, si totusi sterpe, de care inse nu poti scapá. Mari spese pentru locuint'a unui numerar de 28 mii suflete cu classea servitoriloru, cu straini cu totu; si totusi acestei cetatii mai lipsescu inca forte multe reforme salutarie; de es. politia multu mai energiosa, curatia neasemenatui mai mare, pavagliu deresu in modu radicalu, rusinatòri'a classe de cersitori parte mare straini, exilata din ochii lumei; scólele subventionate celu puçinu cu 4000 fl. mai multu pentru diverse confesiuni etc.

Dév'a, 5 Novembre st. n.

(Continuarea si finea processului F. H. Longinu.)

Anesulu de sub 1/. Nr. 120 - 1870.
Dela primari'a cetatii Aradu. (Atestatu oficiosu.) Din partea primariei cetatii Aradu se atestéza oficiosu, ca Franciscu Hoszu Longinu dela 18 Decembre 1873 pana la 11 Iulie 1876 a fostu aplicatu in cancelari'a dlui advocatu Mircea Basiliu Stanescu, in calitate de candidatu de advocatu si ca vice-redactoru la diuariulu umoristicu „Gur'a satului“; sub care restempu a fostu condamnatu, prim juriulu de aici la inchisore de o luna pentru delictu de presa si ca pedeps'a sa a suferit'o in arestulu dela Vatiu. Altintre politianesce nu a fostu pedepsit, desi elu era cunoscutu pe aici ca inimicu alu maghiariloru (magyar

*) Acésta cifra nu o pricepemu de locu; ea in a. trecutu fusese votata numai cu 800 fl. Diferint'a este enorma; dera trebue se fia vreo causa.

gyü1 ölő) si in multe ronduri s'a esprimatu cu disprezire despre natiunea maghiara; d'er' si afara de aceea era cunoscutu că romanu fanaticu (mint rajongó román egén volt ösmeretes). — Acestu atestatu oficiosu a estrada la cerere a procurorului reg. ung. din Dev'a cu datulu 10 Ian. 1877. — Aradu, 19 Ian. 1877. Iuliu Salacz m. p., primariu.

Anesulu de sub 2/.

Nr. 563 - 1877.

(Atestatu oficiosu.) La cerere a procurorului reg. ung. din Dev'a, cu datulu 10 Ian. 1877, Nr. 5100/pt. adresata bioului meu, venu a atestá oficiosu, ca Franciscu Longinu recte Hoszu, nascutu la Dev'a in municipiu Unidórei, din lun'a lui Iuliu 1876 privatu, dupacum a affirmat juristu absolvatu, fara nici o ocupatiune*) si locutorul (mint maganzó minden foglalkozás nélküli tartozkodó, allílag jogvégzet) in Dev'a, preste totu este cunoscutu că unu inimicu alu maghiariloru si că unu teneru romanu fanaticu plinu de idei adeveratu daco-romanesci (egyáltalában mind magyar gyülvölö és valóságos dako-román eszmékkel saturat román fiatal ember ösmeretes).

Datu in Dev'a la 23 Ianuariu 1877. — Szoredisz Ignác, vice-prefectu.

X. Cu tóte aceste tribunalulu reg. a primita propunerea referentului lui Kenderesi si m'a incunoscintia despre ast'a cu decisulu de sub Nr. 2512 crim. 1876 adus in siedint'a tribunalului că foru criminale dela 14 Februarie 1877, — adeca in sensulu propunerei ce se vede in rubrici de sub VIII.

XI. Contr'a acestui decisu procurorulu Horváth Simion a insinuatu appellu motivatu in scrisu.

XII. In urm'a acestei appellatiuni tabl'a reg. din Tergulu-Muresiului a adusu urmatorulu **decisus**:

„Nr. 1355/III. 1S77. In numele Majestatii Salei regelui tabl'a reg. din Tergulu-Muresiului in procesulu criminale intentatui contr'a lui Franciscu Hosu Longinu pentru delictul de agitatiune s. c. l. a adusu urmatòri'a decisiune: Decizie de sistare a tribunalului reg. din Dev'a de sub Nr. 2512/crim. 1876 din motivele aduse de acelasi tribunal, accepta cu atata mai vertosu, cu catu ca afirmativa declaratiune a acusatului, — dupa martorulu Megyesi Gábor, adresata lui Varadi Antal: „lasa, ca déca voru învingerii serbi, eu inca voiu spenđirá vreo cativa unguri“, — presupunendu, ca acusatulu s'ar' fi esprimatu astfelui si ca acésta s'ar' fi dovedit formalmente si legalmente, — mai departe presupunendu, ca acea declaratiune nu s'a facut intre pocale si intr'o societate de glumitori, ci intr'unu cerc seriosu si cu cea mai serioasa intentiune si mai abstragandu si dela aceea, ca s'a disu chiaru unui unguru totusi acea declaratiune, — nu se poate luá decatul de o frasă găsită, nici decum inse de o declaratiune, prin care s'ar' potrivit delictului de agitatiune specificat in § 278 p. d., sau mai correctu in § 302 cod. pen. — Spre a se potrivit constatá delictu de agitatiune conform §-ului citatul se cere, că inculpatulu se indemne si se seducă pe altii la dusmania in contr'a diverselor nuanților, in unalitati, in contr'a societatilor religioane, sau a altor clase ale societatii civile, sau in contr'a corporatiunilor cunoscute de lege, sau peste totu a provocarii si indemná la partide de inimicitia pe statului pe unii in contra altor. Declaratiunea de mai susu inse nu contiene nici una din recerintele §-ului 302 cod. civ., ceea ce se poate constata prin asemenea tezutului romanesc si a celui unguresc mentionatul §. — Este mai curioasa inse acea imprejuramantul, ca acel'a, despre care se dice, ca lui i s'a adresatua declaratiune, adeca Váradi Antal, nu scie nemicu de o astfel de declaratiune. Fața cu acésta stare a lucrului, tribunalulu reg. din Dev'a a procesu de totu correctu (tokéletesen helyesen járt el), candu pe bas'a § 197 p. 1. din procesul criminal. a sistatui contr'a lui Franciscu Hosu Longinu atat cercetarea speciala, relativu la ambele acuse, neintemeitata si relativu la pretinsulu delictu de agitatiune sustinutu (fentartatai szándékalt) din partea procurorului.

Din siedint'a tablei reg. ung. de Tergulu-Muresiului, tinenta la 21 Aprilie 1877. Kabos László m. p., Dozsa Miklos m. p.

Nr. 1111/crim. 1877. Se aduce la cunoscintia lui Franciscu Hoszu Longinu in Dev'a. Din siedint'a tribunalului reg. de Dev'a, la 16 Maiu 1877. Apati m. p.

Actele se potu dà la dispositiune. Solyom m. p.

Pana aci actele oficiose.

Asi mai poté insemná multe si interessante scene din acestu procesu, asia de es. despre intrigile in urma caror'a s'a inscenatu acestu proces regretabilu, — despre comic'a efectuare a cercetarii de casa si de persoana, curiosele proceduri cu ocazia ascultarii mele si a martoriloru, — opiniiile unor speculantii politici de a face capitalu din acestu procesu si diversele opinii despre intregul acestu procesu s. c. l.

Tóte aceste inse le retacu astadata si von mai lasá in pace pe acei „mari patrioti“, cari pe

*) Asiadér' vagabundu?

astfelu de cali si cu asemenea midiulice voru se
rea in ochii lumiei, ca singuri omeni de omenia,
si me voiu margini a ve spune pe scurtu, ca ce
nu fostu acele 20 bucati de scripte aflate si luate
dela mine? Nimicu alt'a decatu: nescce articuli
inseputi, d'er' nefiniti, despre luptele si suferintele
politice a romanilor din mun. Aradu si Uniadóra,
necu pentru acestu pretiuitu diuariu; cativa ar-
tifici asemenea nefiniti, pentru „Gur'a Satului“;
alta notitie despre decursulu congregatiunei. Unia-
ria dela 27 Sept. 1876 st. n. cu propunerile
in copia a dlor Dr. Iosif Hodosiu, S. Borlea si
M. A. Tineu, érasi menite pentru publicitate; apoi
telegrama de dlu G. Manu, in caus'a de adminis-
tratiune; o lista de convocare si contribuire pentru
invierarea casinei romane din Dev'a, — unde erá
descrisu si dlu procurorul reg. Horváh Simon, si
a fine cateva poesii descrise ale lui V. Aleandri
si A. Petöfi.

Ale acestui din urma, sunt scóse din diuariul
maghiar „Othon“ din a. 1874. — Ele sunt
poesie revolutiunarie ale lui Petöfi, cele din anii
1848, scris contra diuastiei si a tronului s. c. I.
le-amu descrisu numai că se am la mana unu
documentu, cumu sciu unii multiumi si recu-
isce chiaru adi nenumeratatele bunatati nemeritate,
si dreptu documentu despre intielesulu adeveratu
si libertatii de pressa la noi.

Judece deci publiculu celu impartialu.

Primiti s. c. l.

Franciscu Hosu Longinu
candidatu de advocatu.

Beclénu, la 12 Novembre n. 1877.

Multu Onorate Domnule Redactoru!

Cá unu nou documentu despre simtiulu de dreptate
si suferintele alu fratilor maghiari, am onore a ve avisá,
cumca cu ocasiunea alegerilor membrilor in comitetul
comitatensu a Solnocu-Dobocii in diu'a de eri in cerculu
politico alu Beclénului, in care majoritatea precumpani-
re o forméza poporatiunea romana — nu s'a alesu nici
nacara unu romanu.

Din partea romanilor inca, ce e dreptu, a lipsit
si se conduce.

Petru Muresianu Sireganulu.

Din Maramuresiu, 26 Oct. st. v.

Onorable dle Redactoru! Traim
dile rele, incatu mai rele nu potemu se ajungemu.
Balu pote se mai dureze pentru pecatele nostra,
d'er' in mai reu nu pote a se preface. . . . Traim
suferindu reulu, injuriele si atentatele, că cei iubi-
tori de pace, in sperantia, ca voru veni si dile
bone. Dér' batjocurele si atentatele direse in
contra nostra numai ne destépta si ne pune la vigi-
lare. Se faca orice voru face cei ce ar' voi reulu
nostru, noi totu vomu trai că romani, ca-ci romanulu
are vietia, are siepte vieti. Poporul romanu la noi că
ori-si-unde in Romanime 'si iubesc natiunea, 'si
iubesc limb'a si religiunea, séu — că se me es-
primu in limbagiu popoului — 'si iubesc legea
sa cea romanésca. Nu mai puçinu ne iubim patria;
nici chiaru contrarii nostrii seculari nu potu
se ne impute aici nimicu. Asia este! Contrarii
nostri nu ne potu acusá cu alta, decatu ca ne
numim romani, ca ne iubim patria că romanii
si nu că renegatii, că trentorii si că jidanii. Con-
trarii nostri si agitatorii in contra linisiei din
patria consulte istoria si voru aflá, ca romanii
Maramuresieni, că toti romanii, s'a luptat si au
lucrat pentru binele patriei mai multu decatu
contrarii loru, decatu „limbele smintite“ (así nu-
mescu Maramuresienii pe renegati), de-o suta de
ori mai multu, decatu acelui soiu de jidani, carii
consuma că locustele si sugu că lipitorile. . . .
Jidanii si acumu sunt usurari că si mai de multu
numai catu usur'a o inducu in obligatiune că
capitalu; si acumu folosescu mesurile cele vechi. . . .
Si totusi jidanii sunt patrioti buni? ! . . . éra in-
teligint'a nostra gresiesce greu si agitéza si atunci,
candu dice pe romanesc: „Mei romane, nu
lasá töte geschäfturile la jidovi.“ — „Frate, nu
pune cruce sub conditiunile ce 'ti le scrie sferna-
riulu in obligatiunea cei dai pentru imprumutu, ca
acele conditiuni 'ti-voru ruiná cas'a si més'a.“ —
Décu s'ar' adressá astfelu catra poporu in termini
unguresci séu jidovesci, nu i s'ar' luá in nume de
reu; d'er' se si vrea cumu ar' poté se faca acesta,
candu poporulu nu intielege alta limb'a, decatu
aceea ce ia remasu dela mosi stramosi?

Se trecu inse la intemplierile dilei. Catu de cu-
rendu voiu scrie despre unele cause scolare si
despre nescce atentate ce s'a facutu asupra limbei
nostre in preparandia de statu din Sageti (Sziget),

inse acumu, sperandu, ca se va aplaná lucrulu in
catu se nu fumu siliti a scrie cu indignatiune si
a crestá cu litere grave neindreptatirea si neloial-
itatea . . . , facem numai atentu pe dlu inspectore
scolariu, ca in protocolul, ce s'a luatu de o co-
missiune constatatória din tramisi ai ministeriului
de culte si instructiune si altii asupra causei nostra
atunci, candu s'a desfintiatu preparandia romana
din Sageti, pe ruinele careia s'a infintiatu alt'a
de statu, s'a fost susținutu catredra
pentru limb'a romana si religiune. In biseric'a nostra nationala dupa dreptul biseric-
cescu si naturalu limb'a romana este
limb'a biserică si in acea limb'a se
propunu la noi töte invietiaturile si doctrinele reli-
gióse si morali in biserică si scóla. Cumu cugeta
dér' dumnealoru, ca voru poté propune in scólele
romane acei invietatori esiti din preparandia de
statu unguresca, cari nici religiunea nu o sciu in
limb'a romana, éra gramatic'a nu o au invietiatu
de locu? Se binevoiesca dér' a intielege dlu ins-
pectoru scolariu, ca disponerea, ce o a facutu din
propri'a auctoritate, cumca religiunea se se
propuna unguresce, éra limb'a ro-
mana se nuse propuna de locu, e cu
totulu arbitaria si lovesce in drepturile cele mai
sante ale bisericiei si ale poporului.

Acumu se ve mai comunicu o alta nouata
mai buna. Din candu in candu se ivesce ici colo
si cate o radia de lumina. In Seliscea superiora
(Maramuresiu) poporulu bunu si ascultatoriu la
provocarea venerab. preoti s'a reunuitu pentru
a se retiné de la beaturile spiritu-
sese, s'a subscrisu si s'a supusu cu totii la
pedepsa in bani (amenda) indata ce ar' calcá statu-
tul reuniunei loru. Ar' fi bine, déca pretotin-
denea s'ar' urmá exemplului m. o. dni preoti Ioanu
Tomsiaga si Michailu Popu.

Maramuresianulu.

Bucuresci, in 14 Novembre st. n.

In fine: Patricii locuti sunt; ei au vorbitu astadata
chiaru si respicatu că se'i audia nu numai natiunea intréga,
ci lumea töta. Manifestulu clubului centru,
séu déca voiti, alu conservatorilor liberali din România,
condusu de dn. Dr. in drepturi Vas. Boierescu, mare pro-
prietariu si fostu ministru de externe, 'lu veti vedea publi-
catu in diuariile de astadi si de eri. Rogu pe toti cei prea
ingrigiati pentru ruptura dintre partitele nostra, că se'l
cítésca nu numai cu atentiu cea merita, ci totodata cetindu
se reflecte la desbaterile camerelor nostra din Februaru si
Martiu a. c., relative la situatiunea politica, in care fu
impinsa patri'a nostra prin forti'a evenimentelor.

Sambata sér'a, in 29 Oct. st. v. se tienù abia o adu-
nare numerósa a membrilor inscrisi la clubulu partitei din
centru. „S'a vorbitu indelungu asupra cestiunilor politice
ale dilei si asupr'a atitudinei ce trebuie tienuta in faç'a
impregiurilor actuali. Dupa mai multa discussiune si in
urm'a diverselor opinioni, ce s'a emisu, potemu resumá
essenti'a ideilor etc.“ Adeca ce ne spune „Press'a“ cu
acestu preamblu alu seu? Nici mai multu nici mai puçinu,
decatu, ca chiaru membrii acelei partite bine definite si
éresicu centralizate, care numera in sinulu seu multi
barbatii illustri si buni patrioti, au fostu de opinioni forte
diferitorie si au concertat indelungu, pana se ajunga a'si
formulá punctele manifestului si alu programei loru. Acumu
inse cestiune principala este ací, déca acele puncte coprindu
séu nu ceva ce ar' suná asiá de hostilu faç'a cu partita
guvernamentală de astadi, precum se pare acelora, cari se
iau dupa baterea de alarmu a diuarielor din opositiune

Ce dicu adeca conservatorii nostrii liberali? Voiu re-
produce punctele din profesiunea de astadi a creditiei
loru politice, care suna asiá:

„1. In privint'a independentiei politice a României, ea este dorint'a si vointia nestrmutata
a natiunei intregi, si cu atata mai multu partitul
conservatoru si liberalu moderat trebue se lupte
pentru recunoscerea si intarirea ei etc.

„Despre Turci'a persistemu in aceeasi convictiune,
ca ea este unu corpu putredu si molipsitoriu
(ciumatu), si ca natiunea romana nu va mai voi nici-
odata si cu nici-unu pretiu a'si legá sörtea si
a'si compromite töte interesele cu unu asemenea corpu.“

„Catu despre Russi'a, persistemu érasi in aceleasi
simtiamenti de sympathia si de recunoscinta pentru totu
binele ce ea a facutu Romaniei si pentru sprijinulu poter-
nicu ce i'a datu si'i va dá pentru desvoltarea nationali-
tatii sale etc.“

Rogu-ve, se poté óre, ca in vederea acestoru trei
alini din p. 1 se professedie dd. Cogalniceanu, Braténu,
Rosetti si toti membrii partitei numite in bajocura rosie
altu-ceva, decatu acesti dd. conservatori din centru. Ba dá:
se poté, ca la aliniatulu alu treilea ar' fi mai adausu ori
modificatu, puanu pondu mare nu atatu pe sympathii, care
in politica ar' trebui se jóce oricandu numai rola secundaria,

catu mai virtosu pe interes, pe vointia si dorintia; éra in
celealte, care din noi nu va subscrive acésta profesiune cu
amendoue manile?

P. 2. „Natiunea legalu representata in camera si in
senatu, a decis si a votatu numai resbelulu defensivu etc.“
Ací centralistii inculpa pe guvern, ca déca au cerutu ne-
cessitati imperiose, ca acésta actiune defensiva se se trans-
fóme in ofensiva, pentrue guvernulu nu a chiamatu indata
camerele, spre a le cere o asemenea autorisare, ci a violatu
constitutiunea si cele mai elementari usuri parlamentarie, si
a luatu asupr'a si a decide singuru despre resbelu si a se
constitu in dictatura absoluta si pericolosa. Din acésta causa,
adauga conservatorii, este datori'a fiacarui romanu se de-
clare si se faca cunoscutu tierei si Europei, ca nu este nici
o solidaritate intre natiune si guvern, si ca tiér'a acésta
fiindu libera, ea nu pote fi angajata si prin urmare soli-
dara, decatu pe caile legale, pe cale constitutionala etc.“

In partea prima a acestui punctu conservatorii au
tota dreptatea pentru timpuri normali; eu inse me
temu, ca intre impregiurari cu totulu estraordinarie precum
sunt acestea, dnii conservatori déca ar' fi fostu la guvernul
ar' fi urmatu intocma cá guvernul actual. Intre dlor se
afia multi istorici buni, sciu prin urmare prea bine, ce
inséma a deschide usile dieului Ianus si ce greu este a le
inchide si a bagá érasi sab'a in téca, precum si, ce inséma
pentru generali si coloneli a'si audi pe fia-care di strigate
si critice de advocați si professori parlamentari, séu a avé
in côtele loru comissari cá cei trimisi odiniora la armata
de catra famosulu conventu dela Parisu, spre a'i dá in
judecata si a'i guillotiná; ori a asteptá pe fia-care di ins-
tructiuni dela cate unu Hofkriegsrath cá celu repausatu din
Vien'a. Credu ca asia ceva nu ar' prea fi nici chiaru pe
gustulu dlui generalu Florescu. Intr'aceea la distinctiunea
unui resbelu defensiv de celu ofensivu ar' fi mai multe
de disu, nu inse de catra noi, ci cu totulu de catra alti
omeni. A dou'a parte din p. 2 e formulata prea intieleg-
tiesce, si mie 'mi vene că si cumu asiu audi, de es. pe
dn. Boierescu dicundu: Ati trecutu Dunarea fora a ne
intrebá pe noi si pote fora voi'a nostra. De veti es'i bine,
si cu gloria pentru patria, vomu ertá peccatulu vostru; éra
de veti es'i reu, se sciti ca ve damu victimu intru tota po-
terea cuventului, declarandu-ve de rebelli, de traditori ai
interesselor patriei si natiunei; de aceea ne ferimus de ori-ce
solidaritate cu voi, pentru cá la casu de nevoia mare se
potemu es'i noi cá necompromisi in faç'a Europei si se 'i
dicem: Acesti'a sunt vinovatii, infigeti-i pe cruce, éra
patri'a o lasati natiunei romaneschi, a carei proprietate
este ea.

Pre catu cunoscu eu pe barbatii din guvernul actu-
al, ei cugeta mereu si la casuri de supremu desastru, si
sciu prea bine sörtea ce ajunsese pe Temistocle, pe Annibale,
pe acelu Scipione care 'si aruncase documentele de justifica-
rea propria in focu, pe Mariu etc. si in fine voru dice cu
poetulu: Pro patria Codrus vitam cum sanguine fudit, si
se voru duce acolo unde le va dictá salutea patriei, in exilu
séu la morte.

P. 3. „Ori-care ar' fi lucrarea nostra pentru recunoscerea
si consolidarea independintiei; ori-care ar' poté fi
chiaru natur'a participarii nostra la resbelulu actualu; este
bine se se scia si se cunóscă firm'a vointia a romanilor,
ca ei nu intielegu nici voru intielege vreo-data a se departá
séu a schimbá politic'a traditionala a tierei loru. Acésta
politica traditionala, singura nationala, este aceea de a ne
conservá individualitatea si nationalitatea nostra, distinsa
de a ori-caror elemente vecine; de a nu
absorbii in nici unu elementu; de a primi
binele ori-deunde l'amurá, si de a fi cu ori-cine ni
l'ar' dá; de a respectá otarale si interesele locale ale tutu-
roru vecinilor, si de a nu fi nici-odata o causa de disordine
séu de ingrigire pentru alte staturi. Numai in acésta
politica prudenta si de ecuilibru, practicata de secoli de
parintii nostri, ni s'a potutu conservá caminul si drepturile
ce avemu astadi; numai prin asta politica ne potemu implini
missiunea ce avemu pe Dunarea de josu si potemu cores-
punde la asteptarile ce Europa a pus in noi la anulu
1856. Fiindu-ca acésta este politic'a loru nationala, romauii
voru si starui, că statulu loru neutru se fia garantata de
töte poterile cele mari etc.“

Ací conservatorii repetu ferbintea dorintia pentru
independint'a si neutralitatea statului romanescu. Nu este
romanu pe lume, care se nu subscrive si acestu punctu de
programa cu tota placerea. Dér' conservatorii in ferbintea
loru dorintia de a se ajunge acelu scopu sublime si santi,
facu apellu cu mare aplombu la — politic'a tradi-
tionala. Fórt ne temem, că se nu o patia cu tradi-
tiunea pe terenul national si politicu tocma
că theologi pe cathedrele si amvónele loru, de categorii
se provoca la tradițiuni; pentru-ca cei din partea
opusa 'i strimtorédia intre usi, că se le spuna, de care
tradițiune se tienu ei, din ce secolu si epoca, din dilele
Apostolilor, séu de mai inainte, ori de mai tardi, dela
Constantinu M. ori de inainte de elu, de doctrinele celor
trei santi ori de ale altora. Politica traditionala, singura
nationala? Care este aceea? Rogamu pe dnii conservatori
se se prepare că de unu ecamenu rigorosu cu responsulu
la intrebarea ce le va pune Europa asupr'a tradițiunilor

patriei noastre, că se nu aperte a nălu dădiplomatii cu partile cele mai triste și mai funeste din tōte tradițiunile noastre, pe care chronicarii nostri si Cantemir le descriu cu atata dorere sufleteșca. Avemu noi ca totul altă argumente si temeiuri mai tari că de bronzu spre a ne apără independentia noastră, si o vomu apară pana la ultimă picatura de sange, fora că se damu ocasiune vrasmăsiloru nascuti si imbetraniti in vrasmăsăloru, a ne vorbi de tradițiuni, că de es. lasarea din posessiunea noastră a malului stangă cu cetatile Adakale, Giurgiu, Braiă, Galati, Ismailu, lasarea cetătilor Chili'a, Akerman (Cetatea-alba), Bender, Hotinu, perderea dreptului de alegere la tronu înainte de fanarioti, perderea unei parti mari de hotara spre Transilvania si Banatu, necontentite invaziuni, că se tacu de tōte desastrelle care ne au ajunsu dela fanarioti incōce pana in a. 1856 si care sunt prea cunoscute de toti. In locu de a ne provocă la tradițiuni nedefinite, este neasemenat mai folositoru a ne provoca la drepturile niciodata prescriptibile si la brațele noastre. Asia, la brațe bine armate, la care se mai provocă pana in diu'a de astazi poporale cele mai civilisate, că si cele mai barbare, in tocmă că in epocile cele mai selbate ce. Pe catu timpu vediu ramu cu ochii nostrii chiaru in acēsta a două jumetate din sec. alu 19-lea, ca staturile cele mai inaintate apellara si appellera mereu totu numai la ultima ratio, la brațiu armat, la sange si foru „Blut und Eisen“, cumu a disu Bismarck inainte cu 15 ani si dice la tōte ocasiunile, cumu au si facutu in adeveru mai tōte poporale, — noue inca, déca nu ne va ajuta sangule si ferulu in acēsta epoca de rapacitate, nu pricepemu cumu se ne mai ajute provocarile la tradițiuni si protestele, ca voimu se fumu neutrali si nu genam intru nimicu pe bunii nostrii vecini. Dér' déca ei v o i e s c u că se fia genati de noi si cauta ocasiunea cu falinariu? —

— Vedi ca fōia oficioasa „Politische Correspondenz“ din Vien'a sta se planga de mil'a noastră (?) spunendu lumei, ca rnsii ar' fi inceputu se despartia trupele noastre si se le amestecă printre cele russesci, de unde inchiaie, ca armata Romaniei nu mai operădea de sinesi, apoi adauge, ca din acēsta causa s'ar' fi produsu ferbere a spiritelor in capitala. Eu nu sciu si nu vreau se sciu, care este coprinsul conventiunei militare inchiaié in vēr'a trecuta intre Maj. S'a imperatulu Russiei si In. S'a Domnulu romanilor; ceea ce scium cu totii este, ca in urmarea aceleia trecundu armata noastră in Bulgari'a, s'a numitu armata cooperatória de vestu (apusu) asia, ca imperatulu Russiei mai puse si unu corpu russescu sub comand'a lui Carolu I. Unu corpu stă camu din 8 regimenter. Cumu crede „P. Corr.“ ca va opera unu comandante, fora că se nu se amestecă acelea regimenter unele cu altele. In Crime'a s'au amestecat francesi cu englesi, cu italiani si turci, in Itali'a la 1859 francesi si italiani s. a. Si apoi ce a urmatu de acolo? Nu cumva demnitatea trufasiei Britanie a suferit cea mai mica scadere? Nu cumva Piemontulu s'a degradat pe sine, ca si-a supusu cele 15 mii ale sale la comand'a suprema a lui Pelissier? Ar' vrea dloru că se lipsescu unitatea de comanda, sufletul datatoriu de vietia si salvatoru. Mie mi se pare cu totulu altu-ceva: in Vien'a incepū se traga ventulu din alta parte.

— „Magyar Polgár“ din Clusiu reproducandu cateceva din corespondentiele mele, 'mi imputa ca de ce nu me subscriu. Spuneti me rogu la acei „bravi“ din Clusiu, ca atunci candu se voru scrie cu numele si connumele loru in tregu corespondentii diarielor maghiare si nemtiesci din Austri'a, cati se afia in Romani'a si Bulgari'a, voiu incepe a me subscrive si eu la momentu, fora nici-o frica de assassini Cocónei Orescu, ai ficei sale, ai lui Zaharia si ai altoru. Atunci apoi ne vomu cunoscă facia in fața.

Noutati diverse.

— (Din comitatulu Uniadorei) avemu o scire din 2/14 Nov., ce se pote numi caracteristica pentru impregiurările noastre provinciale. Acolo adeca tocmă decursera alegereile reprezentative in municipale (consiliu municipal) pentru periodulu nou, inse cu cea mai mare rivalitate; ca-ci adeca in cercurile electorale in care au fostu alegatorii romani (nu poporulu, ci alegatorii) in minoritate, acolo maghiarii n'au alesu nici-unu romanu; déra tocmă pentru aceea, ori-unde alegatorii romani eră in majoritate, nici ei n'au alesu nici-unu maghiaru si nici unu ciocoiu renegatu. Asia déra s'au alesu totu numai romani in fostulu comitatul Zarandu, in fostulu Scaunu alu Orastiei in cercurile Dobrei, Iliei, in orasiele Hatieg, Huniadóra. Acuma e securtul periodu alu reclamatiilor, care se si facu cu mare diligentia ori-unde se pare ca s'a calcatu legea; se si spera ca se voru descoperi unele abusiuri grăse. De altumentrea, si unde nu voru fi

abusuri, institutiunea virilistiloru apasa greu asupr'a dreptului electoral alu romanilor. Eră inse forte necessariu, că chiaru list'a virilistiloru se fia suspusa la revisiunea cea mai rigorosa, si déca se afia in aceea individi cari n'au nici-decumu dreptulu se figuredie in acea lista, se se pretindă cu legea in mana stergerea loru din aceea.

— (Terminulu pentru alegerea de noua unui deputat la dieta in locul lui dr. Tincu respinsu de catra dieta, ca-ci a respinsu romanesce, s'a defiștu in 1/13 Nov. pe 30 Nov. a. c.; adeca terminu forte scurtu, in care alegatorii au se se reculéga si se caute bine ce au se faca, pentru că nu cumva se fia pacaliti intr'unu modu său altul si se nu li se compromita reputatiunea de omeni seriosi, nici omenia si demnitatea de caracteru, nici se i mustre mai tardiu consciintia.

— (Insulte neaudite asupr'a locuitorilor din Nasaudu si scene gretiose.) Váradi Antal, cancelistu dela subprefectur'a din Nasaudu, scrie de dato 2 Nov. a. c. in „Magyar Polgár“ Nr. 260, ca acolo s'ar' afila unu birtu (carciuma) poreclita de casina, pe care o frequentase si elu. In sér'a din 31 Octobre Váradi se luase că si alte-dati, la dispute politice cu profesorii si cu alti barbati de litere, pe carii densulu ii insultă in „M. P.“ foră exceptiune, de nisce omeni betivi si societatea loru de societate infama stigmatisata (békelyegzö társaság), ciurda de vite, (csorda), vrasmăsia natiunei maghiare. De aici incolo elu marturiscesc, ca l'au luatu gur'a pe dinainte si a insultat pe natiunea romană, cu care ocasiune romanii lu inferara de spionu si denuntiantu, pana ce apoi fă scosu din localu, era intr'aceea professorulu Malaiu ar' fi chiamatu pe nisce studenti că se lu bata, cari ar' fi si venitii si l'ar' fi lovitu cu pietrii, déra unu altu profesorul l'ar' fi scapatu si condusu acasa, unde intr'aceea i s'au spartu ferestre, era pe nevasta-s'a cu o fetitia de 3 ani o ar' fi aflatu spaimantata si desperata; — a două di erasi i s'ar' fi spartu ferestre. — Se intielege de sine, ca noi asteptam cu nerabdare informatiuni esacte si authenticate dela Nasaudu asupr'a incidentului acestuia, care nici-decumu nu ne pote lasă indiferenti. Intr'aceea ne folosim si de acēsta prea neplacuta ocasiune, că se repetim vechia noastră rogare catra romani că: se se ferescă de agenti provocatori, silindu-se a i cunoscă de departe, precum si se evite precatul se pote, nu numai disputele, déra chiaru si simplele conversatiuni politice cu omeni fanatici si fatali. Noi romani nu avemu nici o trebuinta de asemenea dispute său conversatiuni politice cu fanaticii; vorbesc prea de ajunsu evenimentele maretie in locul nostru, si vorbesc Europa. De voimu se cunoscem si opiniunile omenilor fanatici, apoi aceiai au destule diarie esite din creerii loru cei inferbentati; se le citescă pe acelea ori-cine are patientia, pentru că se i cunoscă perfect; era déca nu le cunoscă limbă, sunt alte diarie care le reproduc cu prisosintă. De altu-mentrea sunt si alte mii de ocasiuni de a i cunoscă, fora a veni cu ei la conflicte in publicu.

Stupini cu cate fl. 3000 pana la fl. 6000

in hotarnu Brasovului lenga Ghimbasiu, sub modalitate de plata pre favorabila sunt de vendiare.

Fiecare stupina constă din o curte de economia (locuinția, siura, grăduri etc.), catu si o bucată de aratura si de érba. Se vendu eftinu si holde in campulu de midiulocu. — Informatiune la

ELEFTER'A ZLATKO,
Scheiu Nr. 405.
1-4

Nr. 8179—1877.

1—3

Publicatiune.

In urmă ordinatiunii din 20 l. tr. Nr. 42700 a inaltului ministeriu r. u. pentru apararea tierii in curendu se incepu pregatirile pentru presentarea recrutilor din a. 1878 pentru comun'a orasului Brasovu.

La presentarea recrutilor in a. 1878 sunt prin acēstă convocati feori si aparteneto la Brasovu ai clasei 1 de etate nascuti in anulu 1858,

apoi acei feori brasoveni ai clasei 2 si 3 de etate din anii 1857 si 1856, cari sunt inca obligati la presentare si nu au implinitu inca de tot obligamentul militar.

Dupa § 42 alu art. de lege XL din a. 1868 toti feori din cele trei clase de etate a anilor 1858, 1857 si 1856, cari sunt obligati la presentare in a. 1878, sunt indatorati a se inscrie ca obligati la aparare prin graiu ori in scrisu, sau prin parintii, rudele ori tutorii loru pana la 25 Novembre 1877 la 6 ore dupa amedi la despartimentulu pentru afacerile militaresci alu acestui magistrat in localitatea de asentare din fundul curii politiei.

Si cei indatorati la aparare, cari in a. 177 au fostu in clasea 1 si 2 de etate din cause familiari pe lenga reclamatiune eliberati vremeliscesc de servitie militaresci efective, inca au si inscriintă la locul amintit pana la terminul defiștu.

Sub decursulu tempului defiștu si la locul aretat sunt de asemenea indatorati a se inscrie in persona luandusi cu sine documentele de acă toti feori strani aflatori aici, cari in cele trei clase de etate a anilor 1858, 1857 si 1856 sunt obligati la presentare pentru a. 1878.

Acēstă se aduce la cunoștinția publică ca acea observare ca dupa determinarile §-lui 42 al art. de lege XL din a. 1868 cei-ce voru lucra in contra acestor ordinatiuni de inscriintare sub decursulu aretat, fireară indigeni ori strani, se vor pedepsi cu o pedepsa in bani pana la 100 fl. v. z. er' la casu de neavere cu arestul de 20 dile.

Brasovu, 9 Novembre 1877.

Magistratul cetății.

J. D. DOGE

este dejă de totu mutat si arangiatu in noua sa bolta

Aradu, piat'a capitala la Nr. 32

in cas'a contelui Nádasdy

si, că firma romana, 'si permite a recomenda binevoitōrei atentiu a on. publicu romanu assortimentul seu bogatu si provediutu cu cele mai prospete si tocmai acumu sositele marfuri in panzaturi, lengeria, albituri, panure, postavuri si in totu felul de articuli de moda, pentru dame intocmai că si pentru barbati; totu deodata mai recomenda si

masinile de cosutu din cele mai bune si mai renumite in întreg'a lume, ce se afia in magazi'a s'a. 3—3

Pretiurile piaticei

in 16 Novembre 1877.

	Hectolitre. fl. cr.	Hectolitre. fl. cr.
Grani	fruntea . . . 8.50	Mazarea 6.—
	midiulocu . . 8.—	Linte 9.—
	de diosu . . 7.50	Fasolea 6.—
Mestecatu 7.—	Cartofi 1.40
Secara	{ fromosa . . 6.—	Sementia de inu . . 11.—
	de midiulocu 5.80	1 Chilo. fl. cr.
Ordiulu	{ frumosu . . 5.—	Carne de vita 36
	de midiulocu 4.60	" de rimotoriu 44
Ovesulu	{ frumosu . . 2.90	" de berbec 20
	de midiulocu 2.80	100 Chile. fl. cr.
Porumbulu 5.—	Seu de vita prospetu . . 42.—
Meiu 5.50	" " " topitu
Hrisca	Marci 100 imp. germ. . . 58.95

Cursulu la burs'a de Vien'a

din 16 Novembre st. n. 1877.

5% Rent'a chartia (Metaliques) . . .	63.10	Oblig. rurali ungare 78.70
5% Rent'a-argintu(imprumutu nationalu). . .	66.60	" " transilvane. 74.90
Losurile din 1860 112.30		" " croato-slav. 85.—
Actiunile banci nation. 824.—		Argintulu in marfuri . . 106.20
" instit. de creditu 200.90		Galbini imperatesci . . 5.70
Londra, 3 luni 119.15		Napoleond'ori 9.57%
		Marci 100 imp. germ. . . 58.95